

ВИЗНАЧЕНІСТЬ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ ЯК ГАРАНТІЯ ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ І ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

У роботі досліджуються питання регламентації чинним законодавством правового статусу органів виконавчої влади.

Ключові слова: правова держава, верховенство права, належне державне управління, правовий статус, завдання, функції, обов'язки, відповідальність, влада, управління.

**Процан Юрій
Григорович,**

здобувач Національного університету біоресурсів і природокористування України

Належне державне управління відповідно до Рекомендації Комітету міністрів Ради Європи державам-членам [1] передбачає чітке визначення на конституційному і законодавчому рівнях завдань, функцій, обов'язків і відповідальності службовців представницьких інституцій держави. Яскравим прикладом є Конституція Франції 1958 р. [2, с. 72–119], якою встановлено, що Прем'єр-міністр несе відповідальність за діяльність Уряду і забезпечує виконання законів; міністри несуть відповідальність за виконання актів Уряду [2, ст. 21–23]; члени Уряду несуть кримінальну відповідальність за дії, що скоєні ними при виконанні своїх функцій і кваліфікуються як злочини або делікти на час їх скоєння [2, ст. 68-1].

Натомість зміст Конституції України [3] свідчить про протилежне: замість функцій та обов'язків щодо створення організаційних умов для забезпечення гідних умов життя людини, мова йде про здійснення влади або «владоповноважень» як права та можливості розпоряджатися чим-небудь [3, ст. 6, ч. 2 ст. 19]; матеріальна та моральна шкода, завдана незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади (ОДВ), органів місцевого самоврядування (ОМС), їх службовців при здійсненні ними своїх повноважень, відшкодовується за рахунок держави чи ОМС, а не за рахунок винних осіб [3, с. 56]. Тобто

Конституцією легалізована «влада без обов'язків і відповідальності». Такий порядок абсолютним чином блокує реалізацію принципів правової держави та верховенства права.

У вітчизняній адміністративно-правовій науці відсутні праці, в яких би питання належного державного управління досліджувалось з позицій визначеності правового статусу органів виконавчої влади та їх службовців.

Визначеність правового статусу ОБВ, ОМС та їх службовців має надзвичайно важливе значення для реалізації принципів правової держави і верховенства права. Що ж розуміється під поняттям «статус»? Під цим поняттям (лат. status) розуміється встановлене нормами права правове становище його суб'єктів, сукупність їх обов'язків і прав [4, с. 525]. Більш конкретним є пояснення, що наведені в латинсько-руському словнику: це «становище; спосіб дій, правила» [5, с. 522]. Тобто термін охоплює сукупність інститутів обов'язку, відповідальності та інституту адміністративної процедури (спосіб дій, правила).

З приводу цього варто навести точку зору зарубіжних учених. Так, французький державний діяч А. Токвіль (1805–1859) [6, с. 61–62, 96] писав, що діяльність влади повинна бути організована таким чином, щоб діяти в інтересах народу і бути відповідальною перед ним; установлення відповідальності всіх посадових осіб перед судом не призводить до послаблення урядової влади – навпаки, це посилює повагу народу до представників влади. Лауреат Нобелівської премії з економіки 1974 р.,

відомий австрійсько-американський економіст і політичний філософ Ф. Хайек (1899–1992) [7] наголошував, що всяка влада повинна бути зумовлена довгочасним зводом правил, який ніхто не має права змінити заради досягнення якоїсь негайної цілі [7, с. 450]; справжня цінність демократії полягає в тому, що вона повинна захистити людину від зловживань влади [7, с. 459].

Завданням правої держави є справедливість, належна поведінка представників державних інституцій, їх добросовісне служіння людині і суспільству. В ідеологічну та правову основу цих країн покладено ідею користі та ідею справедливості стосовно людини та суспільства. При цьому належне державне управління може бути забезпечене лише високоякісним законодавством, яке повинне бути адекватним і послідовним, яким, зрозумілим і доступним. Його принципи ґрунтуються на положеннях Рекомендації Комітету Міністрів ЄС державам членам про належне державне управління CM/Rec (2007)7 [8], Міжнародного кодексу поведінки державних службовців [9] тощо.

Рекомендація про належне державне управління ґрунтується на низці обов'язкових до виконання правових актів, зокрема Резолюції (77) 31 про захист особистості від дій адміністративних органів; низці рекомендацій Комітету Міністрів, зокрема про здійснення дискреційних повноважень адміністративними органами (№ R(80)2); про доступ до інформації, наявної в органах державного управління (№ R(81)19); про юридичну відповідальність (№ R(84)15);

про адміністративні процедури, що зачіпають права великої кількості людей (№ R(87)16); про передачу третім сторонам персональних даних, наявних у державних органів (№ R(91)10); про статус державних службовців у Європі (№ R(2000)6); про кодекси поведіння для державних службовців (№ R(2000)10); про доступ до офіційних документів (№ R(2002)2); про виконання адміністративних і судових рішень у галузі адміністративного права (№ R(2003)16); про судовий нагляд за адміністративними актами (№ R(2004)20) тощо.

Невід'ємною складовою Рекомендації є Кодекс належного державного управління та основоположні принципи адміністративних процедур у їх діяльності. Принципами належного державного управління зокрема визначено такі: принцип законності (ст. 2); органи державного управління мають діяти відповідно до юридичних принципів, що регулюють їхню організацію, функціонування та діяльність (метою адміністративного права або його предметом є детальна регламентація діяльності адміністрації (їх службовців), а не регулювання суспільних відносин, як це легалізовано радянською правовою наукою); органи державного управління (їх службовці) повинні діяти і здійснювати свої обов'язки в розумні терміни (ст. 7). Вони повинні нести відповідальність за неналежне виконання адміністративних рішень, що входить у коло їх обов'язків (ст. 20).

Звернемось до досвіду зарубіжних країн. Так, Ж. Ведель відзначає, що адміністративне право Франції є

сукупністю правових норм, які регламентують діяльність державної адміністрації [10, с. 5]. Головною метою та обов'язком діяльності адміністрації, її службовців є здійснення заходів, що забезпечують дотримання і виконання законів (принцип законності). Інший принцип – це відповідальність публічної влади та її представників через обов'язок відшкодування заподіяних ними збитків [10, с. 65]. Закріплення в юридичній формі обов'язків службовців державної адміністрації, як зазначає французький адміністративіст Г. Бребан [11, с. 168], передусім установлюється для забезпечення загальних цілей з усіляких аспектів в інтересах громадян, які взагалі зацікавлені в тому, щоб застосовувалися закони і щоб адміністрація діяла відповідно до правових норм; платників податків, тому що ці норми мають своєю метою зокрема недопущення марнотратства державних коштів, які стягуються і накопичуються у вигляді податкових надходжень, і нарешті – громадян як підданих, зацікавлених у тому, щоб їх спілкування з органами державного управління мало міцні та законні підстави.

Адміністративне право ґрунтується, як ми вже відзначили, на приписах Конституції Франції 1958 р. [12, с. 120–152]. Адміністративна наука, або наука державного управління, – наголошує французький адміністративіст Р. Драго [13, с. 5, 6], – є суспільною наукою, що вивчає державну адміністрацію. Адміністрація для науки державного управління, як відзначає науковець, є об'єктивною реальністю.

Як відзначають класики англійського конституційного права Е. К. С. Уейд та Д. Г. Філліпс [14], під конституцією зазвичай розуміють документ, який має особливе правове значення та в якому визначаються засади організації, а також функції органів управління держави і формулюються принципи, які визначають діяльність цих органів [14, с. 3], а тому *під адміністративним правом слід розуміти сукупність правових норм, що стосуються організації, прав і обов'язків адміністративних органів* [14, с. 333] (виділено нами – Ю. П.).

На жаль, згідно з Конституцією України (ст. 6) статус державних службовців ґрунтується на «владоповноваженнях» за повної відсутності обов'язків і відповідальності. Під предметом адміністративного права, як вважають вітчизняні науковці [15, с. 29], розуміється регулювання суспільних відносин. Державна влада, на їх думку, є нічим іншим, як здатністю одного суб'єкта нав'язувати свою волю іншим у сфері управління справами держави. До того ж усупереч статтям 1, 6, 8, 124 Конституції представникам ОВВ, ОМС надано право здійснення правосуддя, що відповідним чином спростовує тезу про поділ влади. Отже, ми маємо правову конструкцію, яка вигідна чиновництву, оскільки вона не передбачає ні обов'язків, ні відповідальності, ні правил здійснення адміністративних процедур. Безперечним фактом є те, що використання сучасною адміністративно-правовою наукою догми предмета адміністративного права в редакції 1938 р. суперечить принци-

пам правової держави, верховенства права, призначенню адміністративного права.

З огляду на викладене слухними є міркування Г. Атаманчука [16], який відзначає: «...государственно-правовые институты создаются обществом для ведения общественных проблем» [16, с. 42, 43]; «Власть не тогда власть, когда она хочет, а когда она может и добивается своего. Нужны поэтому конституционно и законодательно закрепленные и организационно обеспеченные технологии демократического политического режима» [16, с. 280].

Але про які технології може йти мова, якщо згідно із Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» [17] основними завданнями цих органів визначено надання платних адміністративних послуг, здійснення державного нагляду (контролю), управління об'єктами державної власності [17, ч. 1 ст. 17]. Чи можуть ефективно діяти «державно-правові інститути», якщо закон не містить положень щодо їх обов'язків, а відповідальність посадових осіб – абстрактна? [17, ст. 27]. До того ж відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадових осіб міністерств, інших ЦОВВ при здійсненні ними своїх повноважень (не обов'язків), має відшкодовуватися за рахунок держави, як це і зазначено у ст. 56 Конституції. Іншими словами, відшкодування шкоди здійснюється за рахунок тих же платників податків, а не за рахунок винних осіб. При цьому ч. 3 ст. 27 містить норму, яка не зобов'язує державу

здійснювати стягнення шкоди в порядку регресу.

Аналіз зазначеного Закону України свідчить, що юридичне оформлення функцій державних органів відсутнє. Г. Атаманчук зауважує [16, с. 127]: якщо це буде зроблено, тоді буде зрозумілим, для чого створений цей орган і як він має реально функціонувати. Науковець акцентує увагу на тому, що подібна невизначеність має причинний зв'язок із відсутністю результатів їх діяльності. Г. Атаманчук звертає увагу на те, що статус державних органів і державних посад (юридичний базис) задається людьми, тобто тими, хто в цих органах служить і ці посади заміщує [16, с. 84]. У міркуваннях науковця щодо того, що і як зобов'язаний робити державний орган у сфері управління, є раціональне начало, оскільки воно вказує на потребу впровадження інституту адміністративної процедури.

У вересні 2012 р. прийнято Закону України «Про адміністративні послуги» [18]. Згідно зі ст. 1 адміністративну послугу визначено як «результат здійснення владних повноважень». Посилання на обов'язки службовців у законі відсутні, проте ст. 19 містить абстрактну інформацію про «відповідальність», що саме по собі є нонсенсом через відсутність обов'язків.

Щодо точки зору науковців про платні адміністративні послуги, то наприклад В. Курило [19, с. 244] відзначає, що громадяни України, сплачуючи податки, виконують свій конституційний обов'язок, а реалізувати право на безкоштовне одержання послуг, визначене як Конституцією, так

і іншими законодавчими та підзаконними нормативно-правовими актами, не можуть. Справляння плати за надання послуг є «подвійною оплатою», яка суперечить ст. 67 Конституції України. Вихід із цієї проблемної ситуації науковець вбачає лише в утвердженні пріоритету прав і свобод людини. В. Гаращук [20, с. 55–64] вказує, що громадян примушують двічі сплачувати роботу апарату управління – у вигляді податків на утримання ОБВ і ОМС та саме за «послугу», яку ці структури повинні надавати громадянам безоплатно вже за тих підстав, що вони утворені саме для виконання таких функцій.

З огляду на зазначене є підстави зробити висновок, що введення платних адміністративних послуг є нічим іншим, як відвертим маніпулюванням принципами правової держави і верховенства права, грубим порушенням приписів ч. 2 ст. 5 Конституції (право визначати і змінювати конституційний лад в Україні не може бути узурповане державою, її органами або посадовими особами).

Згідно зі ст. 50 Конституції кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Проте як можна забезпечити реалізацію цих положень, якщо Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» [21] містить положення щодо «владоповноважень» та «регулювання відносин» замість чіткого визначення передусім завдань, функцій, обов'язків і відповідальності представників державних інституцій. Проте суто в дусі радянської правової науки розділ II ЗУ присвячено обов'язкам і відповідальності громадян.

13 грудня 2001 р. прийнято Закон України «Про тваринний світ» [22]. Завданням законодавства про охорону, використання і відтворення тваринного світу визначено регулювання відносин у галузі охорони, використання і відтворення об'єктів тваринного світу [22, ст. 2] замість чіткого обумовлення юридичного статусу державних інституцій, що передбачає деталізацію завдань, функцій, обов'язків і відповідальності представників державних інституцій. Більше того, застосування словосполучення «реалізація державної політики» [22, ст. 11] жодним чином не відбиває змісту завдань, функцій, обов'язків і відповідальності ЦОВВ та ОМС, а відтак не може сприяти здійсненню належного державного управління.

Як вбачається з назви Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» [23], він поєднав питання промислового рибальства та охорони водних біоресурсів. На кшталт радянської правової науки законом установлено, що завданням законодавства про рибне господарство є правове регулювання відносин [23, ст. 1], зокрема «у галузі охорони» [23, ст. 3]. Таке визначення не можна вважати коректним. Правовий статус державних інституцій, як це вбачається зі змісту Закону України, обмежується визначенням лише повноважень, що в цілому не може сприяти реалізації завдань і функцій державного нагляду (контролю) у сфері охорони водних біоресурсів. Згідно зі ст. 9 до повноважень ЦОВВ, що реалізує державну полі-

тику у сфері рибного господарства, віднесено зокрема право здійснення правосуддя у справах про адміністративні правопорушення, що є грубим порушенням приписів статей 1, 8, 124 Конституції України. З огляду на зазначене слушною є точка зору В. Курила, який наголошує, що наявність таких повноважень у ОВВ та ОМС як несудових органів є неконституційною, а тому – незаконною [24].

Зміст державного контролю згідно із Законом України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» зведений до питань користування водними біоресурсами, розподілу квот на вилов водних біоресурсів, а не охорони рибних ресурсів [23, ст. 21]. Аналіз Закону свідчить, що його прийняття було обумовлено суто майновими інтересами корупційних кіл. Головним науково-експертним управлінням ВРУ констатовано, що доцільність прийняття цього Закону відсутня [25].

Відзначимо, що до набрання чинності Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» було затверджено положення «Про Державне агентство рибного господарства України» [26]. Тобто було створено інституцію, на яку покладено функцію «добування-охорони» або функцію «контролю самої себе», що є аномальним. Така система рибоохорони нагадує «науковий експеримент з охорони курятника зграєю лисиць».

З огляду на вищевикладене є підстави зробити відповідні висновки.

Правова держава характеризується насамперед тим, що передусім має існувати реальний, а не декларатив-

ний поділ влади; ефективність представницьких інституцій (службовців) вимірюється обсягом обов'язків і відповідальності; предмет адміністративного права повинен регулювати саме їх діяльність, а не абстрактні суспільні відносини; діяльність останніх повинна бути прозорою і має бути присвячена створенню гідних умов життя людини та захисту її прав, законних інтересів тощо.

Під статусом державних інституцій слід розуміти комплекс взаємозалежних елементів, які складаються з юридично оформлених цілей, завдань та функцій органів державного управління і ґрунтуються на застосуванні інститутів обов'язку та відповідальності.

На сьогодні сучасний предмет адміністративного права відображає догму радянської правової науки, яка, ґрунтуючись на теорії правовідносин, не визнає регламентації правового статусу представників державних інституцій, як це зазвичай здійснюється в розвинених зарубіжних країнах. Існування стереотипу думок у галузі державного управління, як слушно наголошує Г. Атаманчук, є спадщиною соціалізму, породженням радянської системи влади. Соціалізм тут не вніс нічого нового: він тільки поміняв самодержцзя на вождя, а божественне призначення – на реалізацію комуністичної ідеології [16, с. 2].

С. Головатий [27] відзначає, що вітчизняними науковцями при оцінюванні стану дослідження проблеми верховенства права категорично стверджується про невиправданість «запозичення досвіду зарубіжних країн, які мають більш високий

рівень забезпечення прав, свобод і гарантій людини», та про неприйнятність «спроб пристосування глобальних наукових категорій, зокрема «верховенство права», до потреб поточних політичних процесів».

Нехтування принципом визначеності правового статусу ОБВ, ОМС (їх службовців) не може сприяти реалізації принципів правової держави і верховенства права. Такий підхід тягне за собою створення умов для поширення корупції, непідконтрольності, всюдозволеності і свавілля в діях її представників.

Стан прозорості вітчизняного законодавства в Україні перебуває на рівні, який не співвідноситься з установленими європейськими стандартами. З цього приводу Ніко Ланге [28], керівник Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні, констатує, що застосування права в Україні є свавільним та суперечливим. Україна не є правовою державою, оскільки не надає правового захисту громадянам. Діяльність представників держави в багатьох випадках не є ані прозорою, ані обґрунтованою. Вони отримують вигоду через непрозорість, неоднорідність і суперечливість українського правопорядку, зокрема і за рахунок прогалин у Конституції. Але хто розробляє такий правопорядок? Це політичні діячі, які вже звикли отримувати вигоду через непрозорість, неоднорідність і суперечливість українського правопорядку. Побудова правової держави, – наголошує Н. Ланге, – вимагає наявності відповідальності представників влади; правова держава виникає, якщо жити за правилами правової держави.

Критичне соціально-економічне становище держави має причинний зв'язок із конституційними положеннями, якими обумовлено існування влади без обов'язків і відповідальності перед людиною та суспільством. У свою чергу це зумовлює «життєздатність» двох взаємопов'язаних чинників, що ґрунтуються на ідеології тоталітарного режиму: перший – чиновництво не вважає доцільним введення для себе конституційним та законодавчим шляхом обов'язків і відповідальності; другий, не менш негативний чинник, полягає в тому, що «лояльне» ставлення до догм радянського «праворозуміння» сприяє їх довготривалому існуванню. Наслідком такої «співдружності» є недоліки конституційних положень, які в свою чергу обумовлюють «життєздатність» предмета адміністративного права в тоталітарному його розумінні.

Як висновок нагадаємо: свого часу німецький вчений Ю. Борхардт відзначив, що вивчати історію потрібно в дусі, вільному від партійних пристрастей, забобонів й упереджених ідей [29, с. 3, 4]. Отже, є необхідність запозичити все позитивне з зарубіжного досвіду, що надасть змогу забезпечити реалізацію принципів правової держави і верховенства права, створити гідні умови життя людині.

Список використаних джерел:

1. Рекомендация СМ/Rec (2007) 7 Комитета Министров государствам членам о надлежащем государственном управлении : принята Комитетом Министров Совета Европы 20 июня 2007 года / Официальный сайт Европейского Союза [Елек-

тронний ресурс]. – Режим доступа : www.europa.eu.int

2. Иностранное конституционное право / [И. А. Алебастрова, Г. Н. Андреева, В. В. Маклаков и др.] ; под ред. проф. В. В. Маклакова. – М. : Юристъ, 1996. – 512 с.

3. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року [Із змінами, станом на 21.02.2014] // Відомості Верховної Ради України, 1996. – № 30. – Ст. 141.

4. Большой юридический словарь / [Додонов В. Н., Ермаков В. Д., Крылова М. А. и др.]. – М. : «Инфра-М», 2001. – 623 с.

5. Латинско-русский словарь / Составил Г. Шульц. Издание девятое. Санкт-Петербург: Типография Императорской Академии наук, 1898. – 606 с.

6. Токвиль А. Старый порядок и революция / Алексис Токвиль Пер. с франц. Л. Н. Ефимова. – Санкт-Петербург: «АЛЕТЕЙЯ», 1998. – 247 с.

7. Хайек Фридрих Август фон Право, законодательство и свобода: Современное понимание либеральных принципов справедливости и политики / Фридрих Август фон Хайек [пер. с англ. Б. Пинскера и А. Кустарева] ; под ред. А. Куряева. – М. : «ИРИСЭН», 206. – 644 с.

8. Рекомендация СМ/Rec (2007) 7 Комитета Министров государствам членам о надлежащем государственном управлении : принята Комитетом Министров Совета Европы 20 июня 2007 года / Официальный сайт Европейского Союза [Электронный ресурс]. – Режим доступа: www.europa.eu.int

9. Международный кодекс поведения государственных должностных лиц : Резолюция Генеральной Ассамблеи ООН № 51/59 от 12 декабря 1996 года (82-е пленарное заседание 51-й сессии) [по состоянию на ноябрь 2007 года] // Официальный веб-сайт Организации Объединенных Наций [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/int_code_of_conduct.shtml

10. Ведель Ж. Административное право Франции / Ж. Ведель [пер. с фр. : Л. М. Энтин]; ред. : М. А. Крутоголов. – М. : Прогресс, 1973. – 512 с.
11. Брэбан Г. Французское административное право / Г. Брэбан. [пер. с франц. : Васильев Д. И., Карпович В. Д.]; под ред. С. В. Боботова – М. : Прогресс, 1988. – 488 с.
12. Французская Республика. Конституция и законодательные акты / [пер. с франц. : Маклаков В. В., Пучинский В. К., Энтин В. Л.; сост. : Маклаков В. В., Энтин В. Л.]. – М. : Прогресс, 1989. – 448 с.
13. Драго Р. Административная наука / Ролан Драго. – [пер. с фр. В. Л. Энтина]; под ред. Б. М. Лазарева. – М.: «Прогресс», 1982. – 245 с.
14. Уэйд Э. К. С. Конституционное право / Э. К. С. Уэйд, Д. Д. Филлипс; [под ред.: Крылов С. Б.; пер. с англ. Никифоров А. С.; вступ. ст. : Молдавский З. И.]. – М.: «Иностранная литература», 1950. – 587 с.
15. Загальна теорія держави і права : навч. посіб. / [А. М. Колодій, В. В. Копейчиков, С. Л. Лисенков та ін.]; за ред. В. В. Копейчикова. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 320 с.
16. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления : курс лекций / Г. В. Атаманчук. – М. : Юридическая литература, 1997. – 400 с.
17. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року № 3166-VI [Із змінами станом на 27.03.2014] // Відомості Верховної Ради України, 2011. – № 38. – Ст. 385.
18. Про адміністративні послуги: Закон України від 6 вересня 2012 року № 5203-VI [Із змінами станом на 10.04.2014] // Офіційний вісник України, 2012. – № 76. – Ст. 3067.
19. Курило В. І. Адміністративні правочини у сільському господарстві України : сучасна парадигма : Монографія / За заг. ред. В. К. Шкарупи. – К. : Магістр-XXI сторіччя. – 2007. – 312 с.
20. Гаращук В. М. Деякі проблемні питання теорії та практики застосування адміністративного права в Україні / В. М. Гаращук. – Кримський юридичний вісник. Вип. 3(7), 2009. – 357 с.
21. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25 червня 1991 року № 1264-XII [Із змінами станом на 16.10.2012] // Відомості Верховної Ради України, 1991. – № 41. – Ст. 546.
22. Про тваринний світ: Закон України від 13 грудня 2001 року № 2894-III [Із змінами станом на 16.10.2012] // Відомості Верховної Ради України, 2002. – № 14. – Ст. 97.
23. Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів: Закон України від 8 липня 2011 року № 3677-VI [Із змінами станом на 09.04.2014] // Відомості Верховної Ради України, 2012. – № 17. – Ст. 155.
24. Курило В. До проблеми конституційності повноважень органів адміністративної юрисдикції з накладення штрафу / В. І. Курило. – Адвокат, 2005. – № 2. – С. 3–6.
25. Висновок Головного науково-експертного управління Верховної ради України на проект Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» (Рестр. № 8454 від 28.04.2011 р.) // Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=40274&pf35401=191401>
26. Про Державне агентство рибного господарства України: Указ Президент України від 16 квітня 2011 р. № 484/2011 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 31. – Ст. 1324.
27. Головатий С. Верховенство права, або ж Правовладдя: вкотре про доктринальні манівці вітчизняної науки / С. Головатий // Право України. – 2010. – № 4. – С. 206–220.
28. Ланге Н. Україна не є правовою державою / Н. Ланге // Українська

правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/articles/2007/12/5/3331870/>

29. Борхардт Ю. Экономическая история Германии / Ю. Борхардт [пер. с нем. С. Т. Вольского]. – Л. : Издательское товарищество «Книга», 1924. – Ч. 2. – 270 с.

Процан Ю. Г. Определенность правового статуса органов исполнительной власти как гарантия соблюдения принципов правового государства и верховенства права.

В работе исследуются вопросы регламентации действующим законодательством правового статуса органов исполнительной власти.

Ключевые слова: правовое государство, верховенство права, надлежащее государственное управление, правовой статус, задачи, функции, обязанности, ответственность, власть, управление.

Protsan Yu. G. The legal status of executive authorities as a guarantee of compliance with the legal state principles and the rule of law.

We study the question of regulation of the legal status applicable to law enforcement authorities.

Key words: legal state, rule of law, good governance, legal status, tasks, functions, duties, responsibilities, authority, control.

Стаття надійшла до редакції 10.09.2014